

Stanowisko
Związku Gmin Wiejskich RP
przyjęte na XXI Zgromadzeniu Ogólnym Związku Gmin Wiejskich RP
w dniu 16 marca 2007 r.

w sprawie polityki rozwoju obszarów wiejskich w latach 2007 – 2013

Wójtowie i burmistrzowie uczestniczący w XXI Zgromadzeniu Ogólnym ZGW RP wyrażając głęboką troskę o przyszłość obszarów wiejskich stwierdzają, iż realna dostępność gmin wiejskich do środków europejskich i krajowych wspierających rozwój w okresie perspektywy finansowej 2007 – 2013 jest zdecydowanie niewystarczająca. Zarówno programowanie na poziomie sektorowym, jaki i regionalnym nie gwarantuje zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Uczestnicy zgromadzenia pozytywnie oceniając kierunki wsparcia przedsięwzięć rozwojowych określone w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 podkreślają, iż alokacja środków przewidzianych na wsparcie inwestycji z zakresu infrastruktury komunalnej i społecznej nie zapewnia pożądanego tempa rozwoju. Równocześnie limity dostępności dla jednej gminy przyjęte w Programie nie pozwolą na poprawę stanu infrastruktury spełniającą oczekiwania społeczne jak i uzasadnioną krajową i europejską polityką zrównoważonego rozwoju. Uwzględniając powyższe Wójtowie i Burmistrzowie stwierdzają, że:

- Stanowisko VII Kongresu Gmin Wiejskich w sprawie: „Polityki rozwoju obszarów wiejskich w latach 2007 – 2013” jest nadal aktualne, bowiem żaden z poruszonych w nim problemów nie został rozwiązany i nie stracił na znaczeniu.
- Głos gmin wiejskich wyrażany na wszystkich dotychczasowych Kongresach Gmin Wiejskich, Zgromadzeniach i wielu innych forach z naszym udziałem został poparty i wzmocniony przyjętą przez Komitet Regionów Unii Europejskiej w grudniu 2006 roku opinią: „Rola gmin wiejskich w rozwoju regionów europejskich”. Uważamy, że dokument ten w sferze praktycznej powinien być uwzględniony w procesach prawno – administracyjnych parlamentu i rządu polskiego w odniesieniu do gmin wiejskich. Dlatego – w ślad za naszymi europejskimi partnerami samorządowymi – opowiadamy się za tym, by w celu bardziej zdecentralizowanej realizacji strategii lizbońskiej w większym stopniu uwzględniać potrzeby obszarów wiejskich, mając na względzie większą równowagę polityki między obszarami miejskimi i wiejskimi.
- Mimo zapewnień przedstawicieli rządu o uruchomieniu z początkiem bieżącego roku, pierwszego roku nowej perspektywy finansowej na lata 2007 – 2013 programów operacyjnych, wciąż mamy do czynienia z kolejnymi ich projektami, wersjami, aneksami i poprawkami bez konkretnych terminów ich funkcjonowania.
- Oceniając dostępne materiały, dostrzegamy coraz większe niezadowolenie reprezentantów wsi z możliwości wsparcia rozwoju obszarów wiejskich. Nasze poparcie stanowiska Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – opowiadające się za wyodrębnieniem środków dla zapewnienia realizacji piątego priorytetu Strategii Rozwoju Kraju i Narodowej Strategii Spójności „Rozwój obszarów wiejskich” i wprowadzeniem odrębnych procedur dla projektów realizowanych na wsi – nie przyniosło efektów. Deklaracje procentowe zawarte w programach operacyjnych (RPO) związane z alokacją środków na tereny wiejskie, trudno powiązać z rzeczywistymi intencjami opisanymi w działaniach określonych dla poszczególnych priorytetów.

- Przedstawione przez zarządy poszczególnych województw programy i strategie zawierają znacznie więcej priorytetów niż określiła je Narodowa Strategia Spójności (NSRO). Część z tych priorytetów nie jest dostępna dla gmin wiejskich, a nawet je wyklucza jako beneficjentów. Ma to odniesienie do tzw. programów miejskich, do programów w zakresie transportu lub ochrony środowiska.
- Pozostaje nadal aktualny postulat uproszczenia procedur towarzyszących wykorzystywaniu środków unijnej pomocy. Dla strony samorządowej – głównego beneficjenta tej pomocy – w dalszym ciągu są to procedury zbiurokratyzowane i arbitralne.
- Pozostaje nadal aktualny nasz postulat ograniczenia marnotrawstwa środków przeznaczonych na pełne dokumentacje odrzuconych projektów. Akty wykonawcze do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju regionalnego (szczególnie dotyczy to art.35) preferowały odstąpienie od procedur konkursowych, na rzecz preselekcji projektów realizujących określone strategie i priorytety przed przystąpieniem do ostatecznego ich wyboru.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich RP

Marcin Poznański